

Steinz & Dijkstra Advocaten

Mr A. Steinz
Advocaat
steinz@steinz-dijkstra.nl

Mr S.J. Dijkstra
Advocaat - Notarieel jurist
dijkstra@steinz-dijkstra.nl

Mr Mireille Bosscher
Notarieel jurist
bosscher@steinz-dijkstra.nl

Eemnesserweg 11-07
1251 NA Laren (Pays-Bas)
Telefoon 0031 (0)35 - 5313143
Telefax 0031 (0)35 - 5317330
Internet www.steinz-dijkstra.nl
E-mail info@steinz-dijkstra.nl

Mme Michèle Alliot-Marie,
Ministre de la Justice et des Libertés
A l'att. de Mme Géraldine Auvolat
13, Place Vendôme
75042 PARIS CEDEX 01
FRANKRIJK

Laren, 17 augustus 2009
Dossier: Artikel 515-7-1CC
Onze/Notre Réf: AS/ad/Just01
Uw/Votre Réf:

Inzake: Artikel 515-7-1 CC

Geachte mevrouw,

Mijn kantoor beoefent circa 12 jaar het Franse onroerendgoedrecht en aanverwante gebieden voor de circa 150.000 Nederlanders met een (aanstaand) huis in Frankrijk. In dat verband zijn wij veelvuldig geconfronteerd met het feit dat Frankrijk, Nederlandse samenlevingsovereenkomsten niet als PACS erkende. De negatieve gevolgen hiervan, waaronder het successierecht van 60%, zijn u uiteraard bekend.

Naast vele anderen heb ik mij intensief ingespannen om hierin verandering te brengen, ondermeer door het schrijven van artikelen, het adviseren van Nederlandse parlementariërs en Europarlementariërs over dit onderwerp, alsmede door een interventie tijdens het Congrès des Notaires "les familles sans frontière en Europe, mythe ou réalité ?" van 2005 te Nantes. Ik voeg hiervan een artikel bij uit la Semaine Juridique Noteriale et Immobilière van 20 mei 2005.

Inmiddels is op 13 mei 2009 artikel 515-7-1CC in werking getreden waardoor buitenlandse samenlevingsovereenkomsten kunnen worden erkend. Ik merk daarbij op dat deze erkenning volgens de letterlijke tekst van het artikel, alleen het aangaan en het beëindigen van een partnerschap bestrijkt en niet de onderlinge rechtsverhouding die de partijen daarbij zijn aangegaan.

Hieronder zet ik de Nederlandse situatie rond samenlevingsovereenkomsten uiteen en stel ik u enkele vragen, waarvan ik hoop dat u deze zult kunnen beantwoorden. Dat zou voor de Nederlanders met een zodanige overeenkomst van groot belang zijn.

Het Nederlandse notariaat werd circa 40 jaar geleden in zodanige mate geconfronteerd met niet-huwelijkse samenlevingsvormen - waaronder die van personen van hetzelfde geslacht -

dat het daarvoor een oplossing ontwierp. Deze bestond eruit dat notariële samenlevingsovereenkomsten werden opgesteld en gepasseerd met een inhoud die geheel te vergelijken is met een PACS. Een wettelijke regeling ontbrak zodat het hier gaat om een oplossing die uitsluitend gestoeld is op het verbintenissenrecht. De notarissen deponeerden en registreerden deze overeenkomsten in hun minuten.

In een groot aantal van deze overeenkomsten is een clause d'attribution opgenomen inzake roerende en/of onroerende goederen. Daarbij heeft een notaris de verplichting om de overeenkomst te deponeren en te laten registreren bij het Nederlandse Centrale Testamentenregister. (Fichier central des dispositions de dernières volontés).

In de loop der jaren verstrekten de overheid aan de partijen bij deze overeenkomsten nagenoeg dezelfde fiscale rechten en voordelen als die reeds voor gehuwden golden. Ik noem daarvan de gelijkstelling van samenwoners met gehuwden in het successierecht en inzake de inkomstenbelasting. Hierbij volgden ook de pensioenfondsen en andere instanties. Aldus hebben de partijen bij een samenlevingsovereenkomst, thans nagenoeg dezelfde positie als gehuwden. Dit register ressorteert onder het Nederlandse ministerie van justitie.

Het samenstel aan regelingen functioneert goed zodat er vanuit Nederlands perspectief, nimmer een noodzaak heeft bestaan om een wettelijke basis aan de samenlevingsovereenkomst te geven. Aldus bestaat de basis daarvan nog steeds uit het verbintenissenrecht en vindt er geen aanpassing plaats van de burgerlijke staat van de partijen.

De beëindiging van een samenlevingsovereenkomst vindt plaats op de wijze die daarin is opgenomen. Dat is meestal bij aangetekende brief.

Mijn vraag is nu of artikel 515-7-1CC aldus kan worden opgevat dat deze overeenkomsten en hun registratie door het Nederlandse notariaat, daarbinnen vallen.

Mocht dit niet het geval zijn, dan is mijn vraag of de overeenkomsten die zijn gedeponeerd en geregistreerd bij het Centraal Testamentenregister, binnen dit artikel vallen.

Ik begreep dat u thans aan een (ondermeer fiscale) instructie werkt inzake dit artikel. Wellicht kan deze instructie aldus worden ingericht dat uw antwoorden op mijn vragen daaruit afgeleid kunnen worden.

Ten slotte bericht ik u dat in Nederland ook een niet-huwelijkse samenlevingsvorm bestaat in de vorm van een geregistreerd partnerschap. Dit is ingevoerd na een discussie in het parlement naar aanleiding van verzoeken van personen van hetzelfde geslacht om met elkaar in het huwelijk te mogen treden. Toen is beslist dat het huwelijk voor hen niet kon worden opengesteld, doch er werd wel een regeling ontworpen die daarmee geheel overeenstemde doch die de naam "geregistreerd partnerschap" kreeg. Naderhand is de ontwikkeling aldus

geweest dat voor personen van hetzelfde geslacht, ook het huwelijk werd opengesteld. Vervolgens is het geregistreerd partnerschap nagenoeg in onbruik geraakt. Wel gaat het hier om een regeling die in elk geval binnen artikel 515-7-1CC valt.

U zou mij zeer verplichten door deze brief te beantwoorden.

Hoogachtend,

A. STEINZ

P.S. Voor zover ik u een suggestie mag doen, beveel ik u de Nederlandse Wet conflictenrecht geregistreerd partnerschap van 6 juli 2004 aan, met name de toelichtende wetgevende stukken daarop. Daarin zijn inzake een erkenning van buitenlandse samenlevingsovereenkomsten, alle mogelijke situaties behandeld en in bepalingen vastgelegd.